

arrangementerne under 25. samling i forbindelse med højtideligholdelsen af FN's jubilæum og de ved denne lejlighed vedtagne deklARATIONER. Der blev i mange af disse indlæg udtrykt håb om, at den enighed, der på jubilæumssamlingen havde været om ønskeligheden af en styrkelse af FN's rolle på en række områder, nu måtte udmønte sig i praktiske resultater.

Endvidere benyttede så godt som alle talere anledningen til at takke generalsekretær U Thant for dennes indsats i FN's tjeneste gennem 10 år.

2. *Situationen i Mellemøsten.*

I en lang række indlæg blev der givet udtryk for beklagelse over de manglende fremskridt med hensyn til iværksættelse af forhandlinger om konfliktens løsning og for bekymring over, at en fortsat fastfrysning af parternes positioner skulle føre til en genoptagelse af krigshandlingerne. En række lande gav endvidere udtryk for håbet om, at de mæglingsbestrebelse, der på amerikansk og afrikansk initiativ var igang, måtte føre til positive resultater. Endelig fremhævedes det i mange indlæg, at sikkerhedsrådets resolution 242 af 22. november 1967 fortsat var det eneste realistiske grundlag for en politisk løsning på konflikten.

De arabiske lande gentog de velkendte angreb på Israel for fortsat at nægte at efterleve FN's resolutioner om Mellemøsten, herunder den netop af sikkerhedsrådet vedtagne resolution 298 (1971) vedrørende Jerusalem, og understregede som ved tidligere lejligheder den nøje sammenhæng mellem etableringen af en fredsordning i Mellemøsten og sikringen af det palæstinensiske folks umistelige ret til selvbestemmelse.

Israel (udenrigsminister Abba Eban) fastslog, at FN fortsat var karakteriseret ikke ved forhandling men ved debat. Resolutioner blev vedtaget i et stort antal, men havde ringe moralsk værdi og liden praktisk virkning. Denne beklagelige tilstand kunne kun afhjælpes, hvis både generalforsamlingen og sikkerhedsrådet så det som sin hovedopgave i de enkelte tilfælde at nå frem til en enig aftale omfattende også de involverede parters samtykke.

Israel konstaterede, at det forløbne år – når bortsås fra Mellemøsten – havde været et forhandlingens år. Dette var således kommet til udtryk i aftalerne mellem Forbundsrepublikken Tyskland på den ene side og Sovjetunionen og Polen på den anden, i 4-magtsaftalen om Berlin, i normaliseringen af forholdet mellem Tjekkoslovakiet og Forbundsrepublikken Tyskland, i den direkte kontakt mellem USA og Folkerepublikken Kina, i Vietnamforhandlingerne i Paris med direkte deltagelse af konfliktens parter, og endog i forholdet mellem Indien og Pakistan, hvor der dog var direkte kontakt mellem de to regeringer. Det internationale samfunds centrale tema havde i 1971 således været direkte kontakt og fleksible og pragmatiske forhandlinger.

Undtagelsen fra dette ellers så positive billede var situationen i Mellemøsten. I dette område var der stadig ingen kontakt mellem parterne, men til trods herfor måtte situationen vel betegnes som mindre eksplosiv end for et år siden. Våbenhvilen havde med få afbrydelser været i kraft i 14 måneder, og de involverede parter kunne begge i princippet akceptere de forhandlingsmuligheder, der eksisterede selvom de ikke alle var aktiverede. Det drejede sig om Jarring-missionen, USA's bestrebelse på at nå frem til en aftale om Suez-kanalen samt de 10 afrikanske præsidenters beslutning om at bemyndige 4 statsoverhoveder til at aflægge besøg i Cairo og Jerusalem.

Israel afviste, at sikkerhedsrådets garanti for en fredsordning skulle være den stærkeste garanti, som kunne opnås i dagens verden og gennemgik herefter, hvad der efter Israels opfattelse var 5 veje til fred i Mellemøsten:

a. En aftale om Suez-kanalen.

Såfremt det ikke var muligt at nå frem til en aftale vedrørende så klart defineret et emne, hvoraf især Ægypten ville drage fordel, ville det være endnu vanskeligere at nå til en altomfattende aftale, hvori alle de komplicerede emner indgik. Fremgang på dette begrænsede område ville virke fremmende for forhandlinger om andre emner.

En aftale om Suez-kanalen ville være af værdi i sig selv, men den ville ikke påvirke eller annullere de løfter, som parterne gav i august 1970 om at forhandle under ambas-